

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHold: Tale ved innleggelse av minnestenen i nybygget på Florida 8-9. 1936. — Det nye St. Franciskus-hospital i Bergen. — Sjelemessen. — † Fru Inga Lærum Liebich. — Pastor Krijn til Sverige. — N. K. K. F. — Det nordiske katolske pressemøte. — Trykkfeil. — Herhjemme. — - og derute.

Tale ved innleggelse av minnestenen i nybygget på Florida 8-9 1936.

Av mgr. Snoeys.

Dersom ikke Herren bygger huset, arbeider de forgjeves som bygger det. Ps. 127, 1.

Kjære søstre,
Mine damer og herrer.

Den ceremoni vi nu skal forrette er stadig blitt utsatt. Først var i lang tid adkomsten så godt som umulig, og siden måtte vi vente av andre grunner. Å tale om grunnstenedleggelse idag, når bygningen allerede er kommet så langt, går neppe an. La oss kalle det nedleggelse av minnestenen. Hs. Høiærverdighet biskoppen har på det bestemtete forlangt, at det hele skal foregå i stillhet og at det ingen festlighet skal finne sted før til innvielsen neste år. Vi har dog ment å kunne innby dem som er direkte interessert i bygningen, og da først og fremst, ved siden av søstrene, dere læger og alle dem som er oss behjelpelig med å reise dette kjærlighetens tempel.

Vi kjenner vel alle salmistens ord som jeg brukte som inngangstekst: Dersom ikke Herren bygger huset, arbeider de forgjeves, som bygger det. Det er et stort foretagende vi er gått igang med, menneskelig talt for stort for våre søstre. Gjentatte ganger har hensynet til våre pasienter og læger tvunget oss til å utvide vår virksomhet her i Bergen. Da vi for seks år siden kjøpte denne vakre eiendom var våre to andre sykehus mer enn sprengt. Vi var derfor glad at vi kunde innrede dette hus som sykehus. Men så fikk vi kun tillatelse til å anvende det som sykehus for et tidsrum av fem år. I fjor forsøkte jeg å få fornyet denne tillatelse for

ytterligere fem år, da det fremdeles stod en betydelig gjeld på eiendommen. Men forgjeves. Vi måtte enten bygge eller også blev det gamle sykehus stengt. Så hadde vi intet valg og derfor er våre søstre gått igang med det kostbare foretagende, idet de fast stoler på Guds hjelp, nettop fordi det ingen vei var utenom. Og opriktig talt, når alt kommer til alt, så er vi glad for at vi har tatt dette store løft.

Det stilles stadig større krav til sykehusene, og med rette. Der hvor det gjelder de syke er bare det beste godt nok. Og i mange år har vi gått og lengtet etter å bygge et helt ut moderne hospital her i Bergen, hvor St. Franciskus-kongregasjonen har sitt moderhus. Men kravene på filialene i de andre byer var enda mer uundgåelige og derfor måtte vi vente. Men nu kan vi altså med glad forventning se den dag imøte at vi skal ta i bruk dette nybygg, til glede for pasienter og læger, og ikke minst for våre søstre. Pasientene vil få det bedre i mange henseender. Dere læger vil få langt gunstigere vilkår å arbeide under; og våre søstre vil endelig få mer plass til sig selv, og det vil bli så meget bedre høve for våre unge søstre til å utdanne sig til den ansvarsfulle gjerning de har valgt som sitt kall for hele livet. Og i skyggen av det store sykehus blir det reist et beskjedent lite kapell, innviet til Bergens vernehelgen St. Sunniva. Det vil bli kraftcentralen for søstrenes sjeleliv. Der vil de søke og finne næring for sin sjel, der vil de komme og be for sine kjære syke og især for dem som skal dø,

og også for dem som er døde. Der vil de unge søstre avlegge sine løfter og de eldre ofte i all stillhet fornye dem. Og mange ganger vil der foran alteret bli uttalt de samme ord, som Jesu egen mor uttalte i sitt livs største øieblikk: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* — Se, jeg er Herrens tjenerinne, mig skje efter ditt ord.

Og så vil vi da be, at Gud må velsigne denne stund. Mens jeg innvier denne minnesten i Fadrens og Sønnens og Den Hellige And's navn, så vil vi be af Gud må signe det igangværende arbeide, så det kan bli fullført til alles tilfredshet. Og jeg vil benytte høvet allerede nu for å takke arkitekten og entreprenørene og alle som er beskjeftiget med nybygget, både lederne og arbeiderne, for det i alle de gode samarbeide inntil nu. Vi har vist Dere vår fulle tillit og såvidt vi forstår er Dere vår tillit verd

helt ut. Efter alt å dømme er det første klasses arbeid som blir utført her, og vi har grunn til å håpe, at det nye hospital som her blir reist, vil bli en pryd for byen og et hjem for de syke og lidende, hvor våre dyktige læger og offerglade søstre vil kunne utføre sin skjønne gjerning *AD MAJOREM DEI GLORIAM ET SALUTEM CORPORUM ET ANIMARUM.* Til Guds ære og til sjelenes og legemenes frelse.

Og da får vi håpe at det Herrens ord vil gå i oppfyllelse som står skrevet under det offisielle dokument som blir lagt inn i minnestenen:

PAX HUIC DOMUI ET OMNIBUS HABITANTIBUS IN EA.

Fred være med dette hus og alle som kommer til å bo og arbeide i det. — Amen.

Det nye St. Franciskus-hospital i Bergen.

Med stor sympati har Bergenspressen mottatt etterretningen om at St. Franciskus-Xaversøstrene er gått igang med opførelse av et moderne hospital på Florida. Det er et stort økonomisk løft som kongregasjonen har tatt, men forholdene har, som også mgr. Snoeys nevner i sin tale, næsten tvunget søstrene til å måtte ta dette skritt. I anledning av nedleggelse av en minnesten som fant sted 8. september, bringer «Bergens Aftenblad» en lengere artikkel om foretaket og skriver bl. a.:

«St. Franciskus hospital og St. Sunniva kapell på Florida er plasert foran det nuværende hospital med hovedfasaden mot Store Lungegårdsvann. Sidefløiene danner en stump vinkel således at samtlige sykerum og opholdsrum får sol.

Huset opføres i 3 — delvis 4 — etasjer. De 3 etasjer gir plass for ca. 70 senger ved første utbygging. Anlegget er planlagt for videre utbygging, således at det med tiden vil rumme ca. 150 senger.

Kjelleretasjen som mot vannet ligger over terrenget, inneholder kjøkkenavdeling, søstrenes rektoriat og røntgenavdeling. 1. etasje har foruten sykeværelser med tilhørende ytre rum, administrasjonsavdeling og dagrum. I forbindelse med denne etasje ligger en liten kirke eller kapell: «St. Sunniva kapell». I 2. etasje er operasjonsavdelingen med operasjonsstuer, sterilisasjonsrum, bandasjerum, klistestue, lægerum, forrum, venterum o.s.v. I 3. etasje er foruten sykeværelser med nødvendige ytre rum som i de to nedre etasjer, en isolasjonsavdeling og en systue. 4. etasje rummer søstrenes soveværelser med bad, dessuten depotrum og tørkeloft. Maskeriet ligger i terrassen foran bygningens hovedfasade.

Når første byggeperiode er ferdig, rives bakveien til det nuværende sykehus, mens frembygningen beholdes som søsterhjem. Fasadene pusses og

kalkes, skråtakene tekkes med sorte glasserte rammer.

De enkle fasaders eneste prydelser er to skulpturer, Kristus over terrasseødren mot vannet, og Sancta Sunniva på tårnfoten mot tunet. Disse skulpturer håper man å få som gave. Her er full anledning for en glad giver til å øve en smukk estetisk gjerning.

Fullt ferdig vil hospitalet med sin moderne innredning i enhver henseende presentere sig som et førsteklasses anlegg — fullt verdig den enestående beliggenhet i de naturskjønne omgivelser.

Tegningene til hospitalet og kapellet er laget av arkitekt Ole Landmark.

Minnestensnedleggelsen blev foretatt av sogneprest Snoeys og blev en vakker høitidelighet med bl. a. prosesjon av søstre fra det gamle til det nye hospital.

I minnestenen blev innmuret et eksemplar av vårt lands sølv- og kobbermynter med følgende dokument:

«Gud til ære, vårt folk til gagn blir her på dette sted hvor kristen nestekjærlighet og Guds frykt til sjelens og legemets velferd og pleie reiser St. Franciskus Xaverius Sykehus med bønn og offer bygningens grunnsten lagt ved St. Sunnivas, Bergens vernehelgens kapell på eiendommen Florida. Handlingen fant sted ved høiverdig mgr. Henrik Snoeys, pavelig kammerherre, sogneprest til St. Pauls kirke og direktør for St. Franciskus kongregasjon år 1936 efter Kristi fødsel, det 14. år i pave Pius XI's pontifikat, det 31. år i Haakon VII's, Norges konges regjering, det 36. år efter søsterkongregasjonen av St. Franciskus Xaverius' grunnleggelse (oprettelse), den sjette Idus Septembris på festdagen for den hellige jomfru, Guds mor Marias fødsel, 8. september, mens Jakob, bisp av Selja, var apostolisk vikar i Oslo».

FRU INGA LÆRUM LIEBICH.

Vår kjære trosfelle fru Inga Lærum Liebich, den kjente komponistinne, er avgått ved døden 72 år gammel. Selv om hun i de senere år har vært en del sykkelig, kom døden dog helt plutselig, og et rikt og beveget liv har dermed funnet sin avslutning.

Da hun for to år siden feiret sin 70-års dag og samtidig sitt 50 års jubileum som komponist, var hun gjenstand for stor og velfortjent oppmerksomhet fra alle sider. Selv var hun lykkeligst over den tredje begivenhet som var knyttet til samme festdag: 30-års dagen for hennes optagelse i den katolske Kirke. I et intervju uttalte hun iøvrig at for henne var religion og musikk uløselig knyttet sammen fordi musikkens grunnstemning er lovsang. Gud glemte musikken, sa hun, da han stengte Paradiset og Adam og Eya fikk den med til jorden og derfor taler den et sprog som alle mennesker forstår, idet dens innerste vesen er harmoni og bringer harmoni.

Det var alltid en glede å besøke den gamle dame og høre hennes varme og følte ord om lykken ved å være katolikk. I de senere år bodde hun hos St. Elisabethssøstrene i Urtegaten, som ydet henne en kjærlig og utrettelig omsorg da sykdom nedbrøt hennes krefter uten dog å svekke hennes interesse for medmenneskers liv og skjebne. Som komponistinne av megen herlig religiøs musikk — tenk således på den underskjønne tone til vel vår vakreste salme: «Vi elsker vår Kirke!» — har hun efterlatt sig et uforglemmelig minne. Likeledes som dirigent i sin tid for St. Olavskirkens sangkor. R.I.P.

Om hennes data skrives i «Aftenposten» for 15. ds. følgende:

«Fru Lærum Liebich fikk sin musikalske utdanning først i Oslo under O. Winter-Hjelm, Erica Nissen og Chr. Sinding, — senere ved Milano og Londons konservatorier.

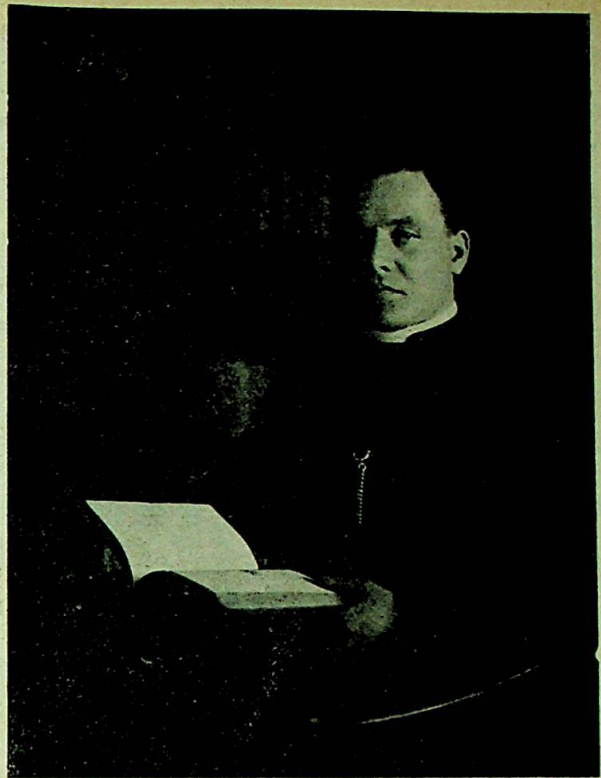
Allerede i en meget tidlig alder viste hun et helt ualmindelig, friskt og frodig talent.

Det vennsforhold som bestod mellom Inga Lærums familie og Johan Svendsen kan føres tilbake til hennes tidligste barndom.

Det er han og Grieg som har hatt den største og avgjørende innflydelse på hennes utvikling. Allerede i 1887 ppå en stor musikkfest i Slottsparken debuterte den purunge frøken Lærum som komponist. Senere, ved en utstilling og konkurranse av nordiske komponistinnere verker i Kjøbenhavn fikk hun ved siden av fru Agathe Backer-Grøndahl den beste anerkjennelse.

Der er av henne i årenes løp på Norsk Musikforlag — (enkelte hos Wilhelm Hansen, Kjøbenhavn, og Angener, London) utkommet ca. 60 opus, hvorav de fleste romanser. Av disse er en flerhet blitt benyttet av våre mest kjente sangere og sangerinner i våre konsertsaler.

Foruten som komponist og musikk lærerinne har

Pastor Krijn til Sverige.

Ifølge meddelelser i hollandske blader er sogneprest F. F. F. Krijn utnevnt til sogneprest i Göteborg. — Vi gratulerer pastor Krijn og ønsker Guds rike velsignelse over hans nye arbeide.

N. K. K. F.

Den 7. oktober innbyr N. K. K. F.'s styre til en festlig aften i foreningslokalet, Akersvn. 5, hvor programmet fullt ut er det gode formål verdig: å støtte vår norske avdeling av Union Internationale des Ligues Feminines Catholiques i de mange og store opgaver som de energisk arbeidende damer har satt sig. Det er på det sociale felt at N. K. K. F. ønsker å gjøre sin innsats — ikke minst ønsker foreningen å være til gagn for vår nu ofte så vanskelig stilte ungdom. Men man trenger penger til dette arbeid — og derfor har man stelt til en hyggelig kveld med et utsøkt program som vil bli offentliggjort i neste nummer av «St. Olav».

Foreløbig derfor kun dette for å be alle trosfeller holde aftenen fri førstkommende 7. oktober — til gagn for en god sak og til glede for sig selv.

fru Inga Lærum Liebich også i flere år virket som korinstruktør og dirigent, først i 5 år i Burlington, Vermont, Amerika, i byens store katedral — og senere i en årrekke som leder av den herværende katolske St. Olavskirkens sangkor, til hvilket hun også oftere har levert flere religiøse korsanger.

Det nordiske katolske pressemøte.

Det nordiske katolske pressemøte avsluttedes mandag den 14. ds. med Te Deum og sakramental velsignelse i biskopens kapell, og var i alle deler vellykket med mange inngående drøftelser av det foreliggende arbeidsmateriale. Møtene avholdtes hver dag fra 10—1,30 samt for enkelte dagers vedkommende også om eftermiddagen — som avveksling fikk de utenlandske gjester anledning til å bese de herværende katolske institusjoner samt foreta utflukter til vikingeskibene og med Holmenkollbanen. Vi skal i neste nummer bringe nærmere referat av forhandlingsresultatene.

Trykkfeil.

I et nummer av «Morgenbladet» for hundre år siden finner vi følgende lille hjertesukk som de fleste settere og korrekturlesere vil finne sørgelig aktuelt i våre dager og med sorg underskrive uten dog å nære større håp om at rette vedkommende vil ta sig det ad notam:

«Forfatteren av opsatsen i tilleggene til dette blads nr. 339 og 345 om det klassiske studium har for redaksjonen beklaget sig over at korrekturen skal være utført med den største skjødesløshet eller uvidenhet. Vi kan ikke angi de innløpne trykkfeil, da forf. ikke har oppgitt dem, men vi har, efter påny å ha konferert avhandlingen, ikke funnet forvilledende feil i avtrykket. Var sådanne imidlertid enda hyppigere forekommet, så måtte dog forf. tilskrive samme sitt høist utydelig manuskript, hvori ikke bare ofte enkelte bokstaver, men også hele ord var aldeles uleselige. Korrekturen av bemeldte oppsett forårsaket derfor et usedvanlig svært arbeide, og det kan ikke tilregnes undertegnede, om vi i de innviklede perioder ikke alltid har gjettet på forfatterens eget ord å innsette for det aldeles uleselige.

Morgenbladets korrektører».

Akk ja sa'n! (Setterens tilføielse).

Herhjemme.

Oslo. Under sitt opphold i Oslo i anledning det nordiske katolske pressemøte nedla Danske Kvinders Katholske Forbunds formann, hofdame fru Augusta Utke Ramsing, en krans med bånd i hvite og røde farver på N. K. K. F.'s avdøde formanns, frk. Kristine Heggens grav.

Oslo. — St. Halvards første familieaften søndag 13/9 var meget vellykket. Formannen ønsket velkommen til nytt arbeide i vinterens løp. Aftenens foredrag av frk. Tiberger om «Den gamle Hamar-kronike» var en opplevelse for de som var tilstede, og høstet stort bifall, som gjentok sig da formannen tolket forsamlingens glede og takk for frk.

Tiberger malende skildring av med hvilke midler den gamle tro blev ødelagt og på hvilken bakgrunn det skjedde. Det gjelder for oss å skape nye valfartssteder — og valfarte til de nye vi har i våre sognekirker og klostre. Efterpå var det bevertning og høi og hyggelig stemning og man skildtes med «vel møtt igjen». Omtrent som på Hamar! Lavrans.

Hamar. — Lørdag 5.—9.—1936 hadde Hamar lokalavd. av St. Olavs Forbund sitt første møte efter ferien. Efter at formannen hadde ønsket velkommen, blev ordet gitt til aftenens foredragsholder, pater Alby, som talte over emnet: «Reiseminner fra Holland og Frankrike». Det var fra sin ferietur siste sommer sognepresten fortalte oss, og vi forstår han hadde en begivenhetsrik, interessant tur, hvor han også hadde hilst på felles kjente og medbragte en masse hilsener. Ca. 150 lystilleder blev forevist av flere kloster, katedraler og forskjellige billeder til belysning av foket i arbeid og fest både i by og på land. — Det fint fremførte foredrag fikk sin velfortjente opplaus og formannens takk. Som vanlig fikk vi efterpå bevertning og tilbragte en hyggelig time med sang og prat. Utlodning hadde vi også, for man må jo tenke litt på regnskapets dag. Til slutt sang vi «Før dagens siste lysning dør». Og en hyggelig kveld var igjen tilende. P. S.

— og derute

London. Universitetet i London har feiret sitt 100-årsjubileum ved hvilken leilighet den katolske erkebiskop av Westminster, mgr. Hinsley, blev kreert til doktor honoris causae. — Enkedronning Mary har avlagt det eneste katolske lærerseminar i England et overraskende besøk. Hun opholdt sig der i lengre tid og beså alt med den største interesse.

Lourdes. — Som bekjent er der en offentlig lægekommissjon i Lourdes som skal undersøke alle helbredelser og bedømme deres art. I de 88 tilfelle som er blitt prøvet siste år er de 14 blitt bekreftet som «overnaturlig helbredelse». Blandt disse læger har flere ganger befunnet sig den berømte Nobelpris-tager, kreftforskeren dr. Alexis Carrel, og han har nu offentliggjort sine iakttagelser og erfaringer i det amerikanske blad: «The American». Bl. a. sier han: «Jeg kan ikke annet enn tro på mirakuløse hendelser — aldri skal jeg glemme hvor rystet jeg blev, da en stor kreftsvulst på en arbeiders hånd for mine øine skrumpet sammen og kun efterlot et lite arr. Forstå det gjør jeg ikke, men jeg kan ikke tvile på det jeg selv har sett».

Rouen. — Som man vil erindre er der blitt skrevet i hele verdenspressen om mgr. de la Villerabels, erkebiskopen av Rouen i anledning hans vegring ved å forlate sin bispestol, da han hevdet at dette skjedde ad irregulær vei og han derfor appellerte til den Hl. Stol. Dette gav anledning til en brevveksling som førtes i beste forståelse til tross for alt det støv som pressen fremdeles hvirvlet op — og den 28. juni tok erkebiskop av Rouen sin avskjed samtidig med at paven som anerkjennelse av hans store fortjeneste tildelte ham ærestitlen erkebiskop av Mélitène, som sist er båret av nuværende kardinal Baudrillart og innebærer en særlig heder. Mgr. de la Villerabel tok derpå en hjertelig avskjed med sine geistlige og fikk mange beviser på den kjærlighet og ærbødighet hvormed de omfatter ham.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Oslo.